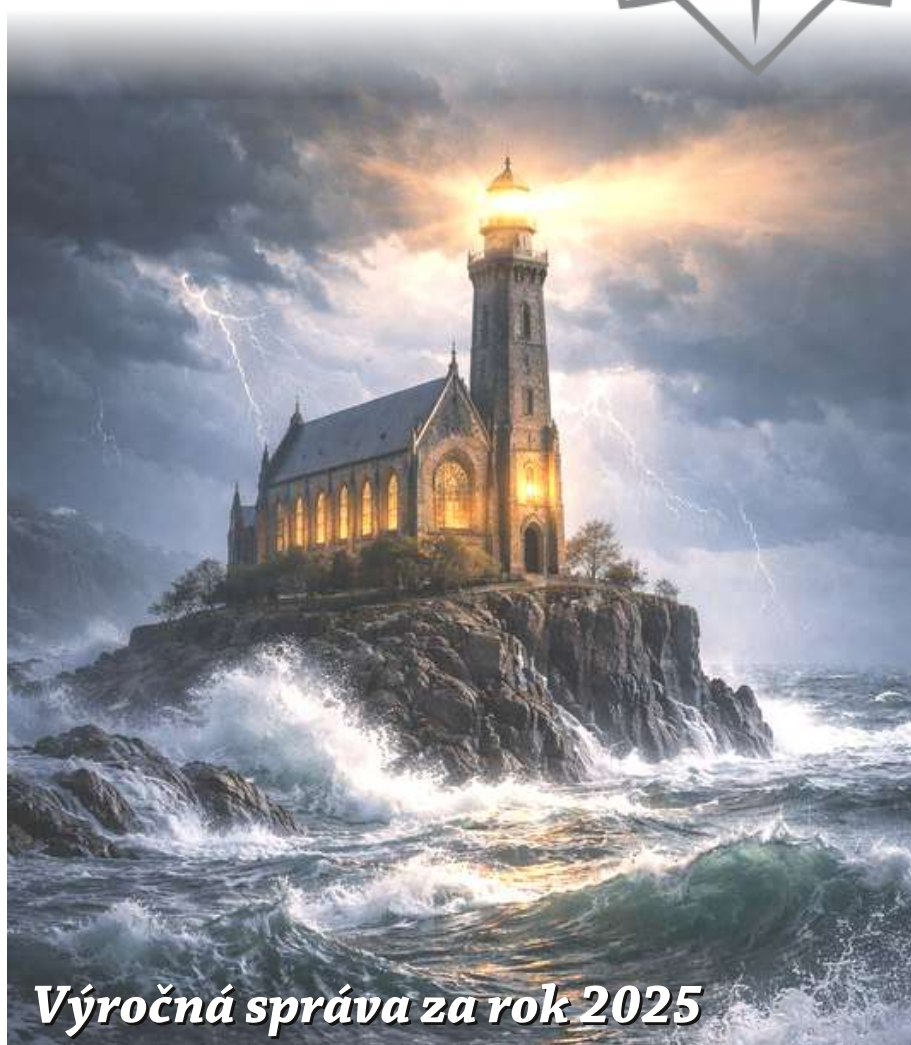

slovo

1/2026
Nový rok

ČASOPIS CIRKEVNÉHO ZBORU ECAV RANKOVCE

Výročná správa za rok 2025

Cirkev - pevný maják v rozbúrenom mori

■ Mgr. Ľuboslav Beňo

*Ospevujte Hospodina, lebo slávne veci učinil,
nech je to známe na celej zemi. Iz 12,5*

Kto kedy povedal, že naša generácia bude žiť v ľahkej dobe? Presne tak isto, ako to zažívali všetky generácie pred nami – od izaiášovskej doby v zovretí asýrskych nepriateľov, cez novozmluvnú dobu s jej neskutočnými ťažkosťami, tak aj dnes bude veľa závisieť práve od nás, našej ochoty či ľahostajnosti, akú vieru odovzdáme ďalšej generácii, ktorá nastupuje po nás. Máme to náročné? V rozdelení spoločnosti všetkými rôznymi smermi, kde ešte v tom všetko obstojí kresťanská cirkev s jej zvestou, častou nespprávne pochopenou ako s iba obyčajným oznámením tomuto svetu: Boh vám poslal svojho Spasiteľa! Zvest' evanjelia nie je iba jednoduchým odovzdaním informácie o Božej milosti bez zodpovednosti za to, ako je podaná a čo sa s ňou stane ďalej.

O hlas cirkvi v spoločnosti sa treba starať. Pretože inak – on bude zanikať a huriavk tohto sveta ho celkom prekryje a zahluší. **Vždy to bolo výzvou – ako sa cirkev zachová a ako svoje poslanstvo odovzdá ďalej.** Ako sa postará o svoj hlas, o svoje meno, o svoj odkaz pre ľudské pokolenia v tej ktorej dobe.

Ostáva to vážnou otázkou do dnešných čias: **uprostred toho**

všetkého, čo prežívame, počuť hlas cirkvi? Vo všetkom chaose, ktorý nás zahrnul, vidieť jej dielo? A medzi aktuálnou ľahostajnosťou ľudí a zameraním sa na svoj individualizmus – **prináša cirkev chuť do spoločnosti a do života ľudí?** Pretože ak sa toto všetko stráca, potom je tu otázka – čo s ňou? Čo s kresťanskou cirkvou na začiatku 3. tisícročia? Nie je potom neužitočná a hodná iba na to, aby ju vyhodili a pošliapali? Mt 5,13

Po cirkvi dnes už mnohí šliapu ako po takej, ktorá sa neraz javí pre tento svet ako neužitočná, snažia sa ju vytlačiť, vyhodiť von zo spoločnosti, zo života ako niečo nepotrebné, ba dokonca až škodlivé. To naozaj – cirkev nemá svoju slanosť, chuť, že s ňou takto narábajú? Jej dielo je také slabé a obmedzené, že ho nevidieť? Jej hlas sa zatvoril iba medzi steny svojich kostolov a nemá dostatok sily, aby dokázal mocne prehovoriť do toho, čo sa deje v celej spoločnosti?

Kto je za to zodpovedný? Vedenie cirkví, biskupi, duchovní, presbyteri? Je to spoločný hlas, spoločné svetlo a spoločná slanosť všetkých nás. Začína sa to s každým jedným z nás v našom osobnom kresťanskom živote. Ale

- ak je naše kresťanstvo iba o nedeľnej hodine, o rannej päťminútovke s denným čítaním si, o jednej desaťeurážke raz za čas v zbierke pre núdznych – nie je to ...trochu málo? Ježiš hovoril o venovaní celého života (Mt 16,25), nie iba maličkého, zvyšnej časti nášho voľného času či pomerne ľahko postrádateľnej časti svojho majetku. Celý život znamená – „z celého srdca, z celej duše, z celej sily a z celej mysle“. L 10,27

Ako má byť počuť náš hlas, vidieť naše svetlo, cítiť príchut' nášho odovzdaného kresťanstva, ak ...je v nás príliš slabé?

Pán Boh robí veľké veci aj v tomto našom svete dnes a my - sme toho súčasťou, alebo stojíme mimo a nechávame iných, nech sú súčasťou oni? Všetko je o našich odpovediach na Jeho povolávanie. **Nech je aj cez nás, naše spoločenstvo počuť hlas živej, aktívnej cirkvi, vidieť jej svetlo a cítiť jej chuť soli!** Nech je známe naše živé, aktívne kresťanstvo v našom prostredí. Potom budeme naozaj plniť svoje poslanie a úlohy, ktorými nás poveril náš Pán Boh. Budeme pevným majákom hoci v rozbúrenom mori toho, čím si prechádza naša generácia.

Bohoslužobný život v cirkevnom zbore

Nedeľné služby Božie sú miestom, kde sa stretávajú všetky generácie a kde sa stretáva celý cirkevný zbor. Tak sme to boli naučení. No skutočnosť býva inakšia:

a) v súčasnej dobe sa čím ďalej stretávame tým viac so zvykom nepovažovať návštevu kostola v nedeľu za automatickú súčasť svojho života. Stačí, že príde návšteva, športové či kultúrne podujatie, výstava, výlet, dovolenka – a naša generácia považuje za celkom normálne urobiť si nedeľu iným, než Pánovým dňom. Pochopiteľne, v evanjelickej teológii nie sú služby Božie prikázané, majú vyjsť ako výsledok zrelého kresťanovho života. No najmä ak sa na voľný prístup k nedeľnému dňu naučia rodičia, ďalšia generácia, deti, už bohoslužobný život za svoj prejav kresťanstva nepovažujú, ba niekedy im je skôr záťažou.

b) aj kvôli vyššie uvedeným dôvodom niektoré, najmä mestské cirkevné zbory pristúpili ku konaniu alternatívnych, neliturgických služieb Božích, na ktorých chcú ponúknuť miesto tým, ktorým je naša liturgia so všetkými historickými spevmi a poriadkami neprirodzená. Sú na to rôzne názory, že časť zboru sa stretne na jedných, a druhá časť zboru na druhých službách Božích. Asi ale iná cesta nebude a ak chceme ponúknuť miesto aj pre ľudí bez zaužívanej tradície v rodinách, budeme to musieť akceptovať. Podobné niečo cítime aj u nás, medzi niektorými mladými ľuďmi.

c) u nás špecificky navyše možnosť stretávania sa celého cirkevného zboru na jedných službách Božích narušuje naučená prax mať kostol v každej dedine (celkom máme 4 kostoly) a ľudia sa

viac-menej nesprávne naučili prísť, iba ak sa služby Božie dejú iba vo tom „našom“ kostole, v našej dedine. Ani pokusy urobiť niečo spoločné neprinášajú dobré výsledky.

Quo vadis, cirkev 21. storočia? Kam kráčaš – náš cirkevný zbor v ústrety novým výzvam? Individualizmus nás príliš rozdeľuje a jeho zlovykom sme podľahli aj u nás. Pritom na vidieku je to väčšinou iba cirkev, ktorá organizuje rôzne podujatia, vrátane kultúrnych a vzdelávacích. Len to tu budeme mať, o čo sa budeme starať, na čom nám bude záležať a do čoho sa sami zapojíme svojimi danosťami, schopnosťami, umením a možnosťami.

V našom cirkevnom zbore sa služby Božie konajú spravidla vždy na štyroch miestach – zabezpečuje ich farský manželský pár Ľuboslav a Monika Beňovci. Každý „kostol“ (správnejšie: filia s kostolom) má svojho kurátora s presbytermi, ktorí zabezpečujú chod služieb Božích. Počas roka 2025 sme mali 7 aktívnych kantorov: Maroš Matej, Dávid Matej a Andrea Petriková v Rankovciach, Andrea Hrehorová a Peter Hrehor v Boliarove, Lenka Grešová v Bačkovíku a Renáta Šišková v Čakanovciach. V prípade, že sa niektorému kantorovi nedá poslúžiť, promptne sa cez skupinu na soc. sieti vedia dohodnúť o vzájomnom zastúpení. Piesne vyberá brat farár na celé obdobie dopredu, sú dostupné aj na webovej stránke. Biblické texty čítajú členovia zboru.

NEDELNÉ BOHOSLUŽBY

Celkový počet všetkých bohoslužieb u nás bol 221 (+16 = o 16 viac ako pred rokom) s priemernou účasťou na jedných bohoslužbách (sem sa zarátavajú aj sviatky) 36 (-7) účastníkov, na jeden sviatok/nedeľu je to v priemere 144 (-26), teda 22% členov cirkevného zboru. V priemere na jednotlivé filie sme mali nasledovnú návštevnosť: Rankovce 36 (-11), Bačkovík 41 (-4), Boliarov 34 (-9) a Čakanovce 33 (-2). Je to veľmi silný pokles s otázkami, čo sa stalo. Iste, nemali sme slávnosť konfirmácie, ktorá veľmi zmení počty, ani iné mimoriadne veľké stretnutia, no aj tak priemerná návštevnosť sa priblížila k priemerom z „kovidového“ obdobia.

Najviac sa nás stretlo v jednotlivých kostoloch pri týchto príležitostiach: v Rankovciach na skúške konfirmandov (130), v Čakanovciach na Štedrý večer (142), na ďalších dvoch miestach na pamiatky posvätenia kostolov - Bačkovík 111 a Boliarov 108. Najmenej zase – v Boliarove 15 na Vstúpenie, v Bačkovíku 26 v poslednú nedeľu po Zjavení, práve, keď sa tam konal filiálny konvent, v Rankovciach 20 aj v Čakanovciach 18 v 23. nedeľu po Trojici, čo bolo v polovici novembra.

MIMORIADNE BOHOSLUŽBY

Z nich spomeňme predovšetkým tieto:

Rodinné služby Božie v Rankovciach so skúškou konfirmandov po roku v 1. nedeľu po Veľkej noci.

*Slávnosť pri 40. výročí založenia spevokolu,
21. december 2025, Čakanovce*

Bohoslužby pod nebom na svätodušný pondelok v Bačkovíku, už 4. ročník.

Slávnosť rómskej konfirmácie v Rankovciach v poslednú júnovú nedeľu.

Slávnosť pri 40. výročí založenia spevokolu vo 4. adventnú nedeľu v Čakanovciach.

PÔSTNE A ADVENT. VEČIERNE
Tieto stredtýždňové večerné bohoslužby v pôste a advente sa stretávajú s veľmi malým záujmom, až sme niekedy s úzkosťou pozerali, že budeme možno iba traja – ja, sestry kurátorka a kantorka. V pôste sme mali večierne v každej filií trikrát, v advente dvakrát. Priemerná účasť 7 ľudí.

VEČERNÉ BOHOSLUŽBY
na malých filiách:

Večierne na menších filiálkach v Ďurdošíku, Tršťanoch a Herľanoch sa konali na požiadanie. Na jednom mieste (Herľany) v priestoroch obecného úradu, inak v domácnostiach.

**Sviatosti, konfirmácia
a ostatné stránky**

KRST SVÄTÝ

Pri krste svätom by správne malo byť celé spoločenstvo cirkevného zboru, preto u nás krstíme až na výnimky počas služieb Božích. Krstov sme mali 11, o 15 menej než rok predtým a ešte s tým, že 10 detí z toho boli rómske, slovenské dieťa sme pokrstili iba

jedno jediné. Nie je to pre nejakú krstnú turistiku, žeby rodičia chodili krstiť inde, alebo že by sa pod tlakom novodobých spoločenských, ktoré prichádzajú zo zahraničia, rodičia rozhodli nekrstiť v detskom veku. Jednoducho sa nám nerodia deti, demograficky sme na tom veľmi slabo. Prečo je to tak, je otázka na odborných sociológov. Ostáva nám veľa ľudí slobodných, niektoré rodiny odkladajú s rodičovstvom, alebo sa riadia heslom zabezpečenia a volia si radšej deti nemať, alebo ostať iba pri jednom dieťati. Osobne si myslím, že je to kvôli túžbe po vysokom životnom štandarde, ktorý chceme dosahovať najmä pod vplyvom okolia a reklám a deti do toho veľmi nepasujú. Plus u najmladšej generácie sa nám objavuje aj geopolitická nestota (klimatická kríza, vojna..)

a neochota plánovať si rodinu.

VEČERA PÁNOVA (VP)

Večeru Pánovu v kostole mávame iba počas služieb Božích vždy v prvú nedeľu v mesiaci, je to sviatosť, preto je neoddelujeme a ani by sme to z časových dôvodov nevedeli urobiť. Celkovo sa na službách Božích konala Večera Pánova 45-krát, čo je menej než po iné roky, v pôste aj v advente sme nemali okrem prvej nedele v mesiaci druhú Večeru Pánovu ako obvykle. Zúčastnených bolo celkom 1459 (-402) prijímajúcich. Okrem týchto kostole sme mali v zbore túto sviatosť niekoľkokrát na večierkoch v malých fíliách, na stretnutí dôchodcov a pre účastníkov Biblickorekreačného týždňa Modlitebného spoločenstva.

Sviatosť v domácnostiach býva praktizovaná najmä v pôstnom období, menej v adventnom,

*Vystúpenie mládeže,
Čakanovce*

celkom 12-krát.

KONFIRMÁCIA

Na svoju konfirmáciu sa pripravuje 12 detí, slávnosť by mala byť v apríli 2026. Po roku sme mali na konci apríla skúšku po roku.

Okrem týchto detí sa na svoju slávnosť pripravilo aj 8 rómskych mladých ľudí, slávnosť mali na konci školského roka.

SOBÁŠ

V roku 2025 sme mali iba jeden sobáš – rómsky v Rankovciach.

POHREBY

Celkovo sme mali 9 pohrebov, z toho jeden brat nebol z nášho zboru a 2 boli rómske pohreby.

POČET ČLENOV

Z cirkevného zboru sa nám po presťahovaní sa odhlásili 4 členovia, podľa toho a čísiel v matrike je nás o 9 členov menej (Rómovia nám po vykonanej stránke neprispievajú cirkevným príspevkom, na chod spoločenstva, preto ich do počtu riadnych členov dlhodobo nezaratúvame).

Podľa toho všetkého nás je na konci roka 2025 celkom 647, počet členov poklesol o 1,4%.

Vnútromisijný život cirkevného zboru

Členovia cirkevného zboru organizovali viacero podujatí, čoho svedectvom je chronologický prehľad na konci správy. Aj keď je nás každý rok menej, snažíme sa neostať iba pri nedelňných bohoslužbách, ale povzbudzujeme každého člena k aktívnejšiemu

životu vo svojej viere.

DETSKÁ BESIEDKA

Slovenské detské besiedky máme už iba dve - v Rankovciach (cca 6 detí) a v Boliarove (väčšinou 2 deti). Deti z besiedok pripravili programy na Veľkú noc, deň matiek i na Vianoce.

Vedúci pre deti pripravili pobytový letný tábor v Párnici – celkom tam bolo 31 detí pod vedením 10 vedúcich.

Okrem tábora bol pre deti na fare pripravený detský deň aj s ukážkou sokoliarskej práce a taktiež sa v našom zbere organizoval seniorátny deň detí.

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA

na škole:

Evanjelické náboženstvo sa na území nášho zboru vyučuje v Herľanoch (4 hodiny, 80 detí). Okrem nich žiaci z nášho zboru chodia aj do školy v Bidovciach, tam naša sestra farárka učí (1 hodinu) 24 detí.

MLÁDEŽ

Naši mládežníci mávajú svoje stretnutia pravidelne každú sobotu. Medzi seba prijali aj súčasných konfirmandov, spolu organizovali jarnú víkendovku v Batizciach, prespávačku na fare, letný tábor v Červenici aj mládežnícke bohoslužby v Čakanovciach.

Každé stretnutie je starostlivo pripravené na tíme vedúcich, ktorý sa stretáva pravidelne. Dobré boli aj oblastné stretnutia mládeží z našich cirkevných zborov z okolia (Rankovce, Budimír, Obišovce, Opiná, aj Košice).

***Biblické štúdium,
14. apríl 2025, Rankovce***

RODINNÉ SPOLOČENSTVO

Rodinkári sa stretávajú po svojich domácnostiach raz za dva týždne okrem leta, keď mali prestávku. Pomáhali pri organizácii manželského večera v Herľanoch, pri rodinných bohoslužbách, v júni strávili spolu víkend v Poľsku.

SENIORÁTNY REFORMAČNÝ MODLITEBNÝ TÝŽDEŇ

V senioráte trvá už vyše dve desaťročia tradícia výmeny farárov počas týždňa pred reformáciou, v našom zbore v roku 2025 slúžili Gabriela Gdovinová zo Švedlára, Jaroslav Petro z Obišoviec, Radoslav Grega z Opinej a Ján Hruška z Vyšnej Kamenice, naši farárovci zase slúžili v Kysaku, Rozhanovciach, Budimíre, na Terase, v Gelnici a Mníšku.

SPOLOČENSTVO ŽIEN (SEŽ)

Sestry z nášho zboru sa stretávajú na svojich online „stretnutiach s Deborou“, zúčastnili sa celoslo-

venskej konferencie ižena v Žiline. Naša sestra farárka je zapojená do organizovania stretnutí SEŽ, pripravila aj ďalšiu seniorátnu konferenciu v septembri v Herľanoch.

BIBLICKÉ ŠTÚDIUM

Každý mesiac v druhý pondelok bývajú na fare aj stretnutia pri evanjeliu podľa Marka, vedie sestra farárka, účasť je okolo 12 záujemcov.

STARŠÍ V CIRKEVNOM ZBORE

Pre seniorov, starších sa podarilo pripraviť dve stretnutia – jarné aj zimné, obidve v Herľanoch aj s Večerou Pánovou. Ukázalo sa to ako veľmi milá a prijímaná aktivita.

SPEVOKOL SPIEVAJÚCE SRDCE

Zborový spevokol sa stretáva už 40 rokov, v súčasnosti má 16 členov, spieva v štyroch hlasoch, dirigentkou je sestra Renáta Šišková a na hudobnom klávesovom nás-

troji doprevádza sestra farárka. Okrem pravidelných vystúpení na sviatky a pamiatky posvätenia zvoníc a kostolov či na seniorátnej žatve spevokolov, v roku 2025 v Mníšku nad Hnilcom) bola pred Vianocami pripravená aj slávnosť v Čakanovciach pri jubileu spevokolu s koncertom nacvičených 15 piesní (z toho jedna autorská). Pozvaní boli aj všetci bývalí speváci či dirigenti, ktorí sa taktiež zapojili do programu.

EKUMENICKÁ SPOLUPRÁCA

V rámci ekumenickej spolupráce sme urobili dva modlitebné večery v spolupráci s gréckokatolíckou farnosťou z Koš. Klečenova – jeden v pôste v Rankovciach a druhý v advente v Čakanovciach. .

RÓMSKA MISIA

V rómskej misii pokračujeme v Rankovciach v práci s deťmi a dorastom. Na besiedku vo štvrtok na fare prichádza rôzny počet detí, od 20 do 60, vedú tri sestry so sestrou farárkou. Dorast v piatok, kam prichádza asi 12 najmä chlapcov, vedie brat Marián Galdun a brat farár.

Peknú službu s deťmi a dorastom koná aj sestra presbyterka Renáta Tancošová v Čakanovciach a Bačkovíku.

V lete sa opäť v spolupráci s tímom mladých ľudí zo Sliezska podarilo urobiť počas jedného týždňa hneď niekoľko denných táborov – detské v Rankovciach a Čakanovciach aj v Bačkovíku, ako aj dorastenecký v Bačkovíku a Rankovciach.

Veľmi príjemným bolo aj predvianočné stretnutie v rankovskom kostole detí z rómskej besiedky s ich programom a tiež s deťmi zo špeciálnej spojenej školy pre hluchoslepé deti z Červenice, ktoré si tiež pripravili nádherný program.

ZBOROVÉ VÝLETY

V roku 2025 bolo v pláne pociestovať až na západné Slovensko, do kaštieľa vo Svätom Antone a potom aj do Banskej Štiavnice, aj sa všetko podarilo zorganizovať, zabezpečiť. No ešte v Rankovciach autobus dostal defekt a promptne sa menil program, pretože s dvojhodinovým meškaním už ďaleká cesta nemala zmysel. Preto padlo rozhodnutie navštíviť Demänovskú jaskyňu slobody s tým, že cestou ešte budeme hľadať aj niečo iné. Ale smola sa lepila na päty, už v Demänovskej doline, pár kilometrov pred jaskyňou, sa autobus pokazil a ostal stať na ceste. Asi to bola Božia milosť, pretože to bolo priamo pred rekreačným strediskom s reštauráciou, kde mohli výletníci posedieť. Sestra farárka medzitým zabezpečovala možné aj nemožné, podarilo sa zabezpečiť autobus z Liptova, ktorý nás previezol do jaskyne a ešte zabezpečila aj reštauráciu, ktorá dokázala uvoľniť miesto pre 50 ľudí a poskytnúť stravu. Majiteľ prvého autobusu zabezpečil náhradný autobus, ktorý prišiel presne vo chvíli, keď všetci vyšli z jaskyne. Mnohí hovorili, že to bol najlepší zájazd v ich živote...

DIAKONIA

Vojna v Ukrajine pokračovala a najmä brat farár naďalej pomáhal v ukrajinskom centre Spletinia v Košiciach, organizoval zbierky pre frontové nemocnice po celom Slovensku, podarilo sa vypraviť niekoľko áut s humanitárnou pomocou.

Na Štedrý večer sa znovu konala ofera na detskú onkológiu – vyzbieralo sa zase o trochu viac než rok predtým – 3.500,- € (+100,- €).

PASTORÁLNA STAROSTLIVOSŤ DUCHOVNÝCH

Súčasťou práce duchovných v cirkevnom zbore sú aj osobné návštevy v domácnostiach, tu vykonala dobrú službu najmä sestra farárka, ktorá sa snažila každý týždeň navštíviť niekoľko rodín.

ZBOROVÝ ČASOPIS SLOVO

Časopis opäť vychádzal v dvojmesačnej periodicite s počtom 6 čís

siel a nákladom 200 ks. Prichádza do schránok domácností, ktoré prispievajú cirkevným príspevkom na chod cirkevného zboru.

INTERNETOVÁ STRÁNKA

ECAV.RANKOVCE.SK

A SKUPINY NA SOC. SIEŤACH

Mediálna informovanosť o živote a dianí cirkevného je zabezpečená aj cez internetovú stránku cirkevného zboru ecav.rankovce.sk, podobne aj na sociálnej sieti Facebook.

KONVENT, PRESBYTERSTVO

a Predsedníctvo cirkevného zboru

Presbyteri sa stretli raz a potom na filiách pri prejednávaní priebežných vecí.

Hospodárske veci

V roku 2025 sa urobili menšie opravy – v Boliarove bolo upravený priestor pred vstupom do kostola (nové schody a celá plocha), v Bačkovíku natretý plot okolo kostola, v Rankovciach sa

*Modlitebné spoločenstvo,
8. október 2025, Herľany*

začalo s opravou poškodeného múrika okolo kostola, na fare sa urobila obnova vstupných chodieb a zborových toaliet.

Chronológia života cirkevného zboru počas roka 2025

1.1. – novoročné Služby Božie s osobným biblickým veršom pre každého účastníka

3.1. – teambuilding redakcie zborového časopisu v Košiciach

5.1. – pracovný obed s bratom dozorcom a poddozorcom s plánovaním termínov

6.1. – novoročný koncert nášho spevokolu ako hosťa v Košiciach

9.1. – novoročné stretnutie spevokolu

26. 1. – filiálne konventy v Rankovciach a Čakanovciach

1.2. – celoslovenská konferencia mužov v Žiline, 8 bratov od nás

2 2. - filiálne konventy v Bačkovíku a Boliarove

9. 2. – výročné presbyterstvo na fare s prípravou zborového konventu

14.-16.2. – mládežnícka víkendovka v Batizovciach

16. 2. – manželský večer v Herľanoch

18. 2. – revízný výbor

22.-23.2. – prespávačka mládeže na fare

23. 2. – výročný zborový konvent v Rankovciach

6.3. – stretnutie rómskych mládeží z okolia na fare

7.3. - teambuilding vedúcich besiedok v Herľanoch

22.3. – inštalácia seniora J. Hrušku a seniorátny konvent vo Vyšnej Kamenici

29.3. – brigáda pri príprave palivové-

ho dreva a vyhrabávaní farskej záhrady

30.3. - stretnutie seniorov v Herľanoch

4.-5.4. – sústreďenie konfirmandov v Herľanoch

6.4. – návšteva košickej synagógy s ukrajinskými priateľmi

8.4. – ekumenický modlitebný večer v Rankovciach

12.4. – oblastné stretnutie mládeže v Opinej

18.4. – mimoriadna ofera na Veľký piatok na opravu organu v Nálep-kove

27.4. – rodinné služby Božie v Rankovciach so skúškou konfirmandov po roku

24.5. – konferencia iŽena v Žiline, účasť viacerých sestier

25.5. – mládežnícke služby Božie v Čakanovciach

8.6. – zborový výstup na Rankovské skaly s dňom detí a prehliadkou práce sokoliarov na fare

9.6. – služby Božie „pod neбом“ na svätodušný pondelok v Bačkovíku

13.-15.6. – rodinkárska víkendovka v Poľsku

15.6. – spevokol na žatve spevokolov v Mníšku nad Hnilcom

29.6. – pamiatky posvätenia zvoníc v Žírovciach a Mudrovciach

29.6. – slávnosť rómskej konfirmácie v Rankovciach

30.6.-4.7. – rómske denné detské a dorastenecké tábory v Rankovciach, Čakanovciach a Bačkovíku s tímom zo Sliezska

4.-9.7. – detský pobytový tábor v Párnici

6.7. – pamiatka posvätenia kostola v Čakanovciach

20.7. – pamiatka posvätenia kostola

v Bačkovíku
 29.7.-3.8. – mládežnícky tábor
 v Červenici
 24.8. – pamiatka posvätenia kostola
 v Boliarove
 28.-31.8. – misijné dni VD ECAV
 v Ľubovnianskych kúpeľoch
 31.8. – služby Božie na začiatok šk.
 roka s požehnaním pedagógov aj
 študentov
 6.9. – zborový výlet do Demänov-
 skej jaskyne slobody
 14.-15.9. – seniorátna konferencia
 Spoločenstva evanjelických žien v
 Herľanoch
 27.9. – seniorátny deň detí v Ran-
 kovciach
 28.9. – pamiatka posvätenia kostola
 v Rankovciach
 6.-10.10. – biblicko-rekreačný týž-
 deň Modlitebného spoločenstva
 v Herľanoch
 12.10. – poďakovanie za úrody s voľ-
 bou biskupa VD ECAV

27.-30.10. – reformačný modlitebný
 týždeň
 2.11. – pamiatka zosnulých s polo-
 žením kvetov pri hrobách farárov
 pochovaných v Rankovciach
 23.11. – seniorátné stretnutie pres-
 byterov vo Svinici
 3.12. – nahrávanie videozamyslení
 Počúvame Slovo Božie, Budimír
 7.12. – adventné stretnutie seniorov
 v Herľanoch
 9.12. – ekumenický modlitebný ve-
 čer v Čakanovciach
 16.12. – vianočný program v Ran-
 kovciach s rómskymi deťmi a deťmi
 zo špeciálnou spojenou školou
 z Července
 21.12. – služby Božie v Čakanov-
 ciach pri 40. výročí založenia
 zborového spevokolu
 24.12. – štedrovečerná ofera na det-
 skú onkológiu
 31.12. – čakanie Nového roka na ro-
 dinkách na fare ■

Denný rómsky tábor v Čakanovciach

Generácie - Stratená

■ Katarína Hašková

„Vy ste stratená generácia.“

Ernest Hemingway, 1926, román *Slnko aj vychádza*

Storočie po pomenovaní prvej známej generačnej skupine pokračujeme v debate o tom, ako výnimočné dejinné udalosti ovplyvnili čerstvo dospelých alebo dospievajúcich ľudí prakticky po celom svete. Teda, predovšetkým tom západnom. Ešte špecifickejšie, Američanov. Veď od nich pojem „stratená generácia“ aj pochádza. Veľká Británia iba lakonicky konštatuje, že ide o generáciu roka 1914, kým Francúzi ju označujú ako *Génération du feu*, teda generáciu palby. Aká však táto generácia ľudí bola?

Prelom 19. a 20. storočia so sebou niesol veľké očakávania. Deti, ktoré sa vtedy narodili, viacmenej očakávali život porovnateľný so životom ich rodičov. Takéto očakávania sa nespájajú so žiadnou nadchádzajúcou generáciou. Technologický pokrok, ktorý mení spôsob nášho života diametrálne pomaly už každý rok, bol na počiatku 20. storočia už nadohľad. Priemyselná revolúcia, ktorá ovládala 19. storočie a priniesla panstvo vodnej pary a parného stroja, prechádza do novej fázy elektriny a spaľovacieho motora. Vyžaduje si to však vzdelaných ľudí, ktorí dokážu obsluhovať čoraz zložitejšie stroje. So zákazmi detskej práce sa zvyšuje povinnosť školskej dochádzky, gramotnosť obyvateľstva nikdy nebola

vyššia. To využívajú čoraz rozšírenejšie a bohatšie médiá: noviny, časopisy, a nový vynález: rádio.

Mladí ľudia, ktorí sa narodili tesne pred koncom 19. storočia, teda očakávali tradičný život, ktorý sprevádzala ešte stále veľká detská úmrtnosť, rodinný život s pracujúcim otcom a matkou-ženou v domácnosti, poprípade pre bohatších aj s nejakou slúžkou. Elektrinu ešte vlastne nepoznali, ale do školy chodili. Najviac gramotných detí malo Nemecko – iba 1% vraj nevedelo čítať a písať; v USA to bolo asi 11%. U nás bolo percento negramotnosti omnoho vyššie (v niektorých krajoch až 80%), zmena prišla až po vzniku ČSR.

Tým bleskom, ktorý zmenil túto generáciu mladých ľudí, bola Veľká vojna. Vojna, ktorá mala byť koncom všetkých vojen. Až neskorší historici ju označili za 1. svetovú vojnu, aj to len kvôli tej, ktorá ju nasledovala. Zmeny, ktorá priniesla do života, boli obrovské. Mladí muži, ktorí práve dospeli, resp. do cca tridsiatky, odišli na vojnu a mnoho sa ich nevrátilo. Tí, ktorí sa vrátili domov, často trpeli niečím, čo sa spočiatku nazývalo „shell shocked“ – dnes to označujeme ako post traumatický šok (PTSD). Mnoho veteránov malo zranenia a stali sa invalidmi. Tí fyzicky v poriadku sa

často nedokázali vrátiť do bežnej spoločnosti a duševne ostávali uväznení na bojisku. Útechu či zabudnutie často hľadali v alkohole.

Mladé ženy sa dostali do úplne novej situácie, na ktorú neboli nikdy pripravované: museli nastúpiť do práce, a to nie takej, ktorá bola aj predtým akceptovateľná pre ženy. Zrazu museli nahradiť mužov vo všetkých oblastiach poľnohospodárskej aj priemyselnej výroby. Nebolo to ľahké. Tie, ktoré už boli vydaté a mali deti, zrazu ostali bez manželov a samy sa museli postarať o seba i svojich potomkov. Niektorým sa manžel vrátil, mnohé sa stali vdovami. Nezriedka sa zo žiaľu a beznádeje uchýľovali takisto k alkoholu. Na druhej strane tie slobodné mali problém nájsť si manžela kvôli tomu, že sa jednoducho muži nevrátili zo zákopov. A predsa – tých pár rokov viedlo k obrovskej zmene v spoločnosti, ktorá viedla k priznaniu práv žien v spoločskej a politickej oblasti vo všetkých krajinách Európy a Ameriky.

Po skončení vojny nenastal happyend. Európa bola zdevastovaná, vznikali nové štáty/republi-

ky, rozpadol sa dovtedajší systém, a do toho ešte vpadla epidémia španielskej chrípky. Tá vraj skosila viac obetí, než vojna samotná; posledný evidovaný prípad bol pritom až v roku 1953. Tí však, čo prežili, sa dokázali pozviechať a nabrali optimizmus do zlatých dvadsiatych rokov. Veľká hospodárska kríza a neskoršie 2. svetová vojna pre nich znamenala trpký návrat do ťažkej mladosti, vojna však teraz postihla ich deti. Stratenú generáciu čakal po skončení druhej vojny len dôchodok a staroba plná spomienok.

Hemingway, ktorý bol tiež vojnovým veteránom, spopularizoval pomenovanie „stratená generácia“, sám ho však nevytvoril. Tvrdil, že autorkou bola v skutočnosti jeho mentorka Gertrúda Steinová, ktorá sa tak vyjadrila po vypočutí si rozhovoru v jednej francúzskej autodielni. Hemingway sa snažil aj svojím písaním, aj životom dokázať, že nie sú stratení, že im ostala nádej, aj keď možno už nie ilúzie. Táto generácia napokon vybudovala základy demokracie a stála v boji za slobodu. Nezabudnime na ňu. Nech sa nestratí v minulosti. ■

Detský tábor v Párnici

Biblia pre deti: Oblúbený syn sa stáva otrokom, 3. časť

Boh dal Pótifarovi dobrú úrodu a veľké bohatstvo vďaka Jozefovi. Jozef, teraz dôležitý muž, stále verne dôveroval Bohu a slúžil mu. Ale Jozefa postihli problémy.

13

Pótifarova žena bola skazená žena. Požiadala Jozefa, aby zaujal miesto jej manžela. Jozef odmietol. Nechcel zhręšiť proti Bohu tým, že by ublížil Pótifarovi. Keď sa ho žena pokúsila prinútiť, utiekol. Ale chytila a podržala jeho plášť.

14

„Tvoj otrok ma napadol,“ sťažovala sa Pótifarova žena. „Pozri, tu je jeho plášť!“ Pótifar sa nahneval. Možno vedel, že jeho žena klame. Ale musel niečo urobiť. Čo spraví?

15

Pótifar dal Jozefa do väzenia. Hoci bol nevinný, Jozef nebol zatrpknutý ani nahneváný. Možno sa zo svojich útrap učil, že bez ohľadu na to, kde bol, ak si bude čtiť Boha, Boh si bude čtiť jeho - dokonca aj vo väzení.

16

Oblúbený syn sa stáva otrokom
Príbeh z Božieho Slova, Biblie,
sa nachádza v

Genezis 37 a 39

„Výklad tvojich slov osvecuje.“
Žalm 119:130

17

18

CIRKEVNÝ ZBOR ECAV RANKOVCE

PROGRAM ZBOROVÝCH PODUJATÍ

FEBRUÁR MAREC 2026

Služby Božie

Nedele	09:00 Bačkovík a Čakanovce 10:30 Boliarov a Rankovce
Večera Pánova	1. február (Bačkovík, Boliarov), 1. a 29. marec, 3. a 19. apríl
Konventy a presbyterstvo	filiálne Bačkovík, Boliarov - 25.1. Čakanovce, Rankovce - 1.2. výročné presbyterstvo Rankovce 8.2. o 15:00 výročný konvent Rankovce 22.2. o 10:00
Večierne - podľa dohody	Ďurďošík, Trstňany, Herľany
Detská besiedka	PI 17:30 Boliarov NE 9:30 Rankovce
Konfirmačná príprava	SO 17:00 Rankovce
Mládež	SO 18:00 Rankovce
Rómska misia Rankovce	ŠT 17:00 besiedka ŠT 18:00 dorast
Rodinky	19:00 1. a 3. sobota v mesiaci
Spevokol	ST 19:00 Rankovce

Pozývame: *Konferencia iMuž*, Žilina, 7.2.2026

Večer pre manželské páry, Herľany, 16:00 15.2.2026

Konferencia Modlitebného spoločenstva, Košice, 13.-15.3.2026

Stretnutie seniorov, Herľany, 15:30 29.3.2026

Vydavateľ: Cirkevný zbor ECAV Rankovce **Redakčná rada:** Ľubo Beňo, Monika Beňová, Katarína Hašková, Mária Hrehorová, Janette Peková **Grafika:** František Haško ml.

Ročník: XXIX. **Číslo:** 1 **Adresa redakcie:** Ev. farský úrad, Rankovce 21, 044 45

Mobil: 0918 828 307 **E-mail:** casopis.slovo@gmail.com (redakcia), ecav@rankovce.sk (farský úrad) **Web:** ecav.rankovce.sk